

per flugiloj de facila vento

La 5a U.E. Kongreso de Esperanto, okazinta en Barcelono, en kiuj partoprenis la iniciatinto de Esperanto L.L. Zamenhof, troviĝis ĝuste meze de la favora tajdo por nia movado. Post ĝi okazis pluaj 4 universalaj kongresoj. Dum la 5 jaroj ekde la 5a U.E. Kongreso ĝis la jaro 1914 la esperantista afero plu antaŭenmarŝis de loko al loko *per flugiloj de facila vento*, laŭ la optimisma esprimo de Zamenhof en la himno “**La Espero**”, kiun li mem komponis.

Tiuj kvin jaroj estis la unuaj de la vivo de **Astura Esperanta Asocio**. Ĝia tiama membraro estis, proksimume, trideko da samideanoj, sed neniuj samideanino laŭ nia scio. En tiu epoko, ĉefe en nia lando, la virinoj intervenis tre malmulte aŭ preskaŭ neniom en publikaj, sociaj, asociaj... aferoj. Plejparto el la inoj kiuj aperas en la E-kongresaj fotoj, tiam (kaj ankaŭ en la nuntempo), estas edzinoj de esperantistoj, ne esperantistinoj ili mem. Tiurilate estas speciale menciinda tio ke en la jaro 1911 estis fondita en Hispanio **Virina Esperantista Asocio**. Fakte, la interveno de inoj en politiko kaj ceteraj publikaj aferoj, ankaŭ Esperanto, komencis tiam kaj pliiĝis laŭlonge de la sekvaj jardekoj. La agado de la Esperanta asocio de nia urbo estis organizi kursojn de Esperanto kaj uzadi la presorganon de la **Katolika Centro**, en kiu la E-grupo estis enkadrigita. Tiu presorgano nomiĝis **El Principado** (La Princlando) kaj **AEA**. kutime plenigis du paĝojn de ĉiu numero de la bulteno, parte en Esperanto.

En Hispanio, pro la ega sukceso de la kongreso en Barcelono, plu progresis la esperantista movado. En la jaro 1910 fondiĝis **Kataluna Esperanto-Federacio**, kiu organizis sian unuan kongreson tiujare, kaj en Kadizo estis fondita la bulteno “Gazeto Andaluzia”: estis E-kursoj en kelkaj provincaj ĉefurboj de la Andaluzia regiono, same kiel en multaj aliaj lokoj de la hispana geografio.

La universala kongreso de la jaro 1910 okazis en Vaŝingtono. Samkiel en la antaŭaj U.E.-kongresoj, ankaŭ ĉi-foje Zamenhof estis bone akceptita de la gastiga lando. La usonanoj ricevis la E-Majstron kun simpatio kaj intereso. Sendis al ĉi tiu kongreso oficialajn reprezentatojn ne malpli ol 22 landoj.

Tiujare oni publikigis en Hispanio ses esperantlingvaj revuojn (pli ol nuntempe), sed la bulteno **LA SUNO HISPANA**, kiun oni publikigis ekde la jaro 1904, ĉesis publikiĝi en 1910 por reaperi komence de 1913. Ankaŭ estis eldonitaj kelkaj E-libroj, kiuj, se iuj el ili temis pri Esperanto mem (vortaroj, gramatikoj...) tamen estis ankaŭ aliaj kiuj uzis Esperanton por pritemi aliajn aferojn.

Alia hispana novaĵo de nia E-movado tiujare estis la fondiĝo de **Esperantista Militista Asocio** kies honoran prezidantecon akceptis la Reĝo Alfonso la 13a. Li deklaris ke li iome lernis la internacian lingvon kaj kapablis legi kaj traduki el ĝi. En la jaro 1911 estis en nia lando oficiala permeso por instrui Esperanton en la lernejoj. Ankaŭ tiurilate la E-afero estis tiam pli favora ol nuntempe; evidentas ke ĉiuj informoj pri la situacio de Esperanto en tiu periodo temis pri kreskado kaj progresado de la movado kaj ties influo sur la socio. Kiel ni vidos laŭlonge de ĉi tiu historio, post la jaro 1914 ne-

niam plu estis tiel favoraj kondiĉoj por la disvastiĝo de la internacia lingvo.

En 1911 la universala kongreso estis en Antverpeno (Belgujo) kun simila sukceso kaj socia resonado kiel la antaŭaj.

Kongresanaro en Vaŝingtono (1910)

En nia lando plu progresadis la E-movado, kreskis la nombro da esperantistoj. La Zaragoza E-asocio “**Frateco**”, kiu estis fondita antaŭ kelkaj jaroj, nombris tiam 136 membrojn. En la urbo Taragono okazis la **Dua Kataluna Kongreso de Esperanto**. Kadre de la katalunaj E-kongresoj okazadis la t.n. “Floraj Ludoj”, t.e. konkursoj pri poezia verkado, kompreneble en Esperanto.

Alia signo de la vigleco de la esperantista movado en Hispanio estis la fondiĝo de pliaj E-grupoj: estas scio pri almenaŭ 12 novaj esperantistaj rondoj en diversaj lokoj en la lando en tiu ĵaro 1911, sed ĉefe interesas al ni tio ke unu el tiuj grupoj estis kreita en nia propra urbo, Híĥono (Gijón). En la **Laborista Ateneo** de tiu ĉi urbo oni fondis esperantistan grupon, impulsata de entuziasmaj kaj tre kapablaj samideanoj: Alfredo Villa, Juan Fernández, Francisco Fraga kaj Eduardo de Castro. Tiu grupo rapide akiris singularan gravecon en la urbo. Do, de tiam ekzistis du esperantistaj rondoj en Asturio kaj ambaŭ havis sian sidejon en nia urbo.